

LIBERAL ALLIANCES LANDBRUGSPOLITIK

GØR LANDBRUGET TIL EN STOLT VÆKSTMOTOR

Dansk landbrug har alle gode grunde til at være et stolt erhverv. Det er landbruget, der har lagt grunden til det samfund, vi kender i dag. Økonomisk og kulturelt. Men stoltheden har trange kår i dag, hvor landbruget tillægges ansvar for alt fra negativ miljøbelastning over klimapåvirkning og ringe fødevarekvalitet til dårlig dyrevelfærd. Samtidig detailreguleres landbruget i dag på baggrund af følelser frem for faglighed. EU-regler overimplementeres, og det er stort set umuligt for landmanden at overholde gældende lovgivning til punkt og prikke. I dette virvar af mistænksomhed, bureaukrati og kontroller er landmanden blevet frataget sin stolthed, sin ret til faglighed, sin ledelsesret - og sin mulighed for at yde endnu mere til det danske samfund. Arbejdsglæden og lysten til at være iværksætter og selvstændig er under et pres, der truer dansk landbrugs fremtid. Det vil få alvorlige konsekvenser for hver eneste borger, da landbruget i dag bidrager til økonomien med hvad der svarer til udgifter til det samlede sundhedsvæsen.

Liberal Alliances landbrugspolitik bygger på tillid til landmanden, et ønske om faglighed og sund fornuft samt vilje til at gøre landbruget og dets følgevirkelser til den stolte vækstmotor, som erhvervet kunne blive, hvis der var mod og politisk vilje til det. Landbruget skal fremadrettet reguleres efter samme principper som industrien. Der er behov for et paradigmeskift og et nyt tankesæt:

Fra input til outputstyring. Fra kontrol til rådgivning. Fra generelle til målrettede virkemidler. Fra følelser til faglighed.

Danske landmænd og virksomheder indenfor fødevareklyngen (forarbejdning, enzymer og agroteknologi) stod alene i 2013 for 25 % af Danmarks samlede vareeksport, svarende til 156 milliarder kroner. Ifølge regeringens eget Vækstteam for Fødevarer kan eksporten øges med 50 mia. kr. årligt og give beskæftigelse til yderligere 25.000 personer, primært i yderområderne, hvis vi ændrer reguleringen på en række punkter, mange af dem i overensstemmelse med

anbefalinger i Natur- og Landbrugskommissionens rapport. Liberal Alliance hilser økologisk produktion velkommen, men de økologiske landmænd har en række af de samme problemer som de konventionelle landmænd, hvortil kommer specifikke krav i form af økologiregler. Liberal Alliances fokus på rammevilkårene er derfor til gavn for såvel økologerne som de 90 procent af dansk landbrug, der drives konventionelt.

VI HAR FAGLIG VIDEN NOK. NU MÅ DER HANDLING TIL. LIBERAL ALLIANCE FORSLÅR FØLGENDE:

GENERELT:

1. Anbefalingerne fra Vækstteam for Fødevarer samt fra Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger for vækst i landbrugssektoren udmøntes i en femårs plan 2015-2020 baseret på paradigmeskiftet: Fra input til outputstyring, fra kontrol til rådgivning, fra generelle til målrettede virkemidler og fra følelser til faglighed.
2. Enhver form for overimplementering i forhold til gældende EU-regulering fjernes. Det stigende lov- og kontroltryk skal reduceres markant. Landbruget skal reguleres efter samme principper som industrien.
3. Vandplaner på et nyt grundlag – den hidtidige planlægning har været under al kritik.
4. NaturErhvervsstyrelsen nedlægges og styrelsens kompetencer overdrages til Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen under Miljøministeriet.
5. Arveafgifter fjernes i forhold til fortsættende virksomheder, så vilkår for generationsskifter forbedres.
6. Landbrugsstøtten afvikles, men i et tempo, der ikke forringer dansk landbrugs konkurrencevilkår i forhold til udlandet. Løsningen på landbrugets udfordringer er ikke tilskud og støtte, men mindre regulering og mere faglighed!

KONKRET:

1. Gødskning: Tilførsel af næringsstoffer skal fremadrettet ske efter ligevægtsprincippet, hvilket indebærer, at der tilføres kvælstof efter planternes behov. I dag "sulter" de danske afgrøder, og de danske gødningsregler er ikke i harmoni med EU's retningslinjer i nitrat-

direktivet. Det betyder helt konkret, at vi i Danmark må importere maltbyg, protein og brødkorn for milliarder, da vores eget ikke længere er proteinrigt nok. Ved gødsning efter ligevægtsprincippet vil foderværdien i kraft af øget proteinindhold blive større, når kornet anvendes som foder og dermed mindskes behovet for import af sojaprotein fra Sydamerika. Vi får samtidig sundere produkter, idet afgrøder, som har en optimal vækst, er mindre sårbare overfor plantesygdomme og skadedyr. I Danmark må landmændene f.eks. kun gødske med 153 kg kvælstof per ha vinterhvede, mens landmænd i Tyskland og England må gødske med henholdsvis 237 kg N og 220 kg N pr. ha. Ekstra tilførsel efter ligevægtsprincippet vil medføre større udbytte og større indhold af protein, større biomasseproduktion og dermed faldende udledning af CO₂, idet en større mængde CO₂ oplagres i jorden i form af øget plantemasse (humus), som gør jorden mere næringsholdig og dyrkningssikker.

2. Fra input til outputstyring: I dag reguleres og kontrolleres landbrugets produktion på input og ikke på output. Et nyt paradigme skal vende princippet, så der fremadrettet måles på output. Det betyder f.eks., at man i stedet for at måle på tilførsel af kvælstof måler på udledningen fra landmandens marker. Der bør foretages systematiske målinger begyndende i recipienten, hvorefter man arbejder sig op til kilden så eventuel forøget udledning af kvælstof identificeres. Samtidig bør der sættes forøget fokus på byernes spildevandsudledning, jfr. anbefalingerne i Natur- og Landbrugskommissionens rapport.
3. Vandplaner på nyt grundlag: Fra EU's side stilles krav om vandplaner, og fra dansk side er der trods flere års forsinkelse endnu ikke indsendt gyldige vandplaner for første planperiode, der gælder indtil 2015. Forsinkelsen skyldes bl.a. at 1. generation af vandplanerne er blevet underkendt af Natur- og Miljøankenævnet og ifølge Rigsrevisionen har Miljøministeriets forberedelse ikke været tilfredsstillende, ligesom det anvendte datagrundlag ikke har været opdateret og på nogle områder direkte fejlbehæftet. Allerede i 2016 skal der foreligge nye vandplaner for 2. planperiode, og derfor bør de 2 planperioder kobles sammen, således at der planlægges på et nyt og opdateret grundlag, baseret på objektive målinger, korrekt datagrundlag og faglighed.
4. Frit valg af virkemidler: Når landmanden efter konstateret behov skal håndtere kravene til udledning, skal der være frihed til selv at vælge konkrete virkemidler. Generelle virkemidler, som f.eks. randzonerne og efterafgrøderne, afskaffes. Målttede miljøtiltag kan være mange – fra brug af efterafgrøder, minivådområder, engarealer, jordbehandling med meget mere. Det afgørende er ikke virkemidlet, men resultat og effekt, som landbrugeren har

meget mere forstand på end myndighederne. Vi skal have den sunde fornuft og det gode landmandskab tilbage.

5. Større husdyrproduktion uden belastning af miljøet: Husdyrproduktionen har været fallende, bl.a. på grund af skærpelsen i husdyrsbekendtgørelsen fra 2002, hvor antallet af dyreenheder per ha blev reduceret fra 1,7 til 1,4. – Også dette er et eksempel på overimplementering. Reguleringen skal bringes i overensstemmelse med EU-reglerne, da vi ellers kan imødesee yderligere tab af arbejdspladser og lukning af slagterier. Med et løft til 1,7 vil landmandens arealkrav (såkaldt harmoniareal) kunne reduceres med knap 18 %, og han vil kunne øge den animalske produktion uden at skulle investere i yderligere omkostnings-tunge jordarealer. Husdyrproduktion og ejerkrav til landbrugsarealer skal desuden adskilles, og den animalske produktion skal fremadrettet baseres på en udledningstilladelse. Større animalsk produktion vil medvirke til sikring af danske arbejdspladser og større indtjening. Fødevare- og veterinærkontrollen skal have et eftersyn, så omkostningerne står mål med resultaterne.
6. Krydsoverensstemmelsesregler baseres på faglighed: Den aktuelle danske overimplementering i forhold til EU-reglerne omkring Cross Compliance har resulteret i et kaotisk og dybt kompliceret kontrolsystem. Den danske overimplementering skal udfases, og der indføres en uvildig kontrol, tæt på landmanden og med vægten lagt på dialogbaseret rådgivning. I Danmark har vi i dag omsat EU-reglerne for krydsoverensstemmelse til ikke færre end 124 KO-krav med tilhørende delkrav. Detaljeringsgraden er både tidskrævende og omkostningsfyldt. En uafhængig kontrol vil betyde, at ingen styrelse eller offentlig myndighed må være ansvarlig, både som ressortmyndighed, kontrolmyndighed og betalingsorgan, som tilfældet er for NaturErhvervsstyrelsen på en række områder i dag. Landmændenes øverste klageinstans, Klagecentret, er desuden en del af Fødevareministeriet, men bør gøres uafhængigt, så retssikkerheden ikke kan drages i tvivl. Samlet set bør det stigende lov- og kontroltryk reduceres markant.
7. NaturErhvervsstyrelsen nedlægges: Styrelsens nuværende kompetencer i forhold til miljø- og naturbeskyttelse overdrages til Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen under Miljøministeriet. Hermed samles alle forhold vedrørende miljø- og naturtiltag, samt udmøntning og administration blive samlet i Miljøministeriet. Denne løsning er til gavn for både miljø, natur, landbrugserhvervet og samfundsøkonomien. NaturErhvervsstyrelsens erhvervspolitiske kompetenceområder bør tilsvarende overdrages til Erhvervs- og Vækstministeriet. Tilbage står et

decideret Fødevarer- og forbrugerministerium.

8. Det skal være lettere at etablere sig som landmand: En af landbrugets helt store udfordringer er generationsskiftet. Danmark bør i lighed med en række andre lande afskaffe bo- og arveafgifter, så der ved videreførelse af virksomheden ikke svares skat eller afgifter. Hertil kommer, at køb af landbrugsejendom i dag medfører betydelige afgifter til tinglysning, pantebreve, garantier og sikkerhedsstillelse. Udgifter til dette overstiger ofte den opsparing, det unge landmandspar har præsteret, og som bedre kunne anvendes som egenfinansiering og egenkapital.
9. Støtteordninger: Liberal Alliance ønsker gode rammevilkår for både økologisk og konventionel produktion. Vi overlader det til forbrugerne at "stemme med fødderne", men ønsker ikke specielle støtteordningerne for hverken den ene eller den anden form for produktion.
10. Vandløbsvedligeholdelse: I dag er alt for mange vandløb klassificeret som "naturlige". Dette har store konsekvenser i forhold til vedligeholdelse og effektiv afvanding. LA ønsker at afskaffe paragraf 1 stk 2 i Bekendtgørelse af lov om vandløb, da bestemmelsen har forårsaget massiv forringelse af vandafløden til skade for vækst og fødevarerproduktion.
11. Fredningssager: Private organisationer har i dag ret til at rejse fredningssager og indklage afgørelser, som kan forsinke udvikling og initiativer i meget lang tid. Der skal tages initiativ til opstramning, da instrumentet anvendes politisk.
12. Minkavl: Den danske minkbranche har i de senere år bidraget tiltagende positivt til dansk økonomi. Erhvervet bidrager med 6.000 direkte beskæftigede samt væsentlige afledte effekter. Minkskind udgør den største danske enkeltstående eksportvare til Kina, og dansk minkavl er af Københavns Universitet identificeret som Danmarks mest konkurrencedygtige erhverv. Produktionen er kendetegnet ved et meget højt kvalitetsniveau, og danske minkskind er et upmarket-produkt, som opnår en væsentlig højere pris på verdensmarkedet end minkskind fra konkurrerende lande. Der er et veldokumenteret og højt dyrevelfærdsniveau i produktionen. Det er væsentligt ikke sætte konkurrenceevnen over styr. Rammevilkårene for minkerhvervet skal forbedres, så erhvervets gode konkurrenceevne ikke kun kan udnyttes til at skabe job og vinde markedsandele i globale nedgangstider i pelsbranchen med også i opgangstider. Særligt den komplekse og tidskrævende danske miljøregulering bør i den forbindelse optimeres, så udviklingen og udvidelser af farme ikke forsinkes af langsomme miljøsagsbehandling

13. Akvakultur: Akvakultur er verdens hurtigst voksende fødevareproduktion med en vækst på 8 % om året gennem mere end 25 år. Danmark har store traditioner på området og rigtig gode naturgivne forhold for en betydelig produktion af fisk på land og i havet. På grund af manglende politisk lederskab og forkert miljøregulering har dansk akvakultur ikke, i mere end 25 år, haft mulighed for at øge produktionen, som har en værdi på 1 mia. kr. Hele produktionsforøgelsen har fundet sted i andre lande til skade for miljøet, i det Danmark er anerkendt som det land, der producerer mest miljøvenligt. Markedet er til stede for, at Danmark kan indhente efterslæbet og komme op på den samme vækstatt som resten af verden. Danske dambrugere og havbrugere kan inden for en overskuelig årrække femdobble produktionen, hvis akvakulturudvalgets anbefalinger gennemføres til punkt og prikke, herunder at alle akvakulturanlæg går over til udleder krav, hvor producenterne frit kan vælge virkemidler, at der tildes dambrugene et tilstrækkeligt miljømæssigt råderum i form af en kvote på 1.200 tons kvælstof/år, og at der udlægges 40 havbrugszoner i den åbne, strømrige kystzone med en samlet produktionskapacitet på 120.000 tons ørreder.